

ДІЛО

виходить щодня рано

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шваб. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРІЮ:
Місячно 5-00 зол.
Чвертьрічно 15-00 „
Піврічно 30-00 „
Річно 60-00 „

ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці і Євро-
пі, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7-50 зол., Німеччині 7-50 зол.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехослова-
ччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бе-
гарії 7-50 зол., Австрії 7-50 зол.,—
Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-28.

В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Не можна мовчати.

(З приводу духової кризи нашої молоді.)

Молодь, а в першу чергу академічна молодь, — це у кожного народу найбільше лицарська, шляхетна, моральна, ідеалістично настроєна і здатна на жертву частина суспільності. У боротьбі за свої ідеали вона відкидає такі засоби, як неправда, підступ, хитрість, лукавство і т. п.

На жаль, у нас вже від довгого часу пильний обсерватор життя міг зафіксувати серед частини української т. зв. націоналістичної молоді прояви душевного заломання. Свято Українська Молодь Христові і свято відкриття надгробника Івана Франка були тою лисавкою, яка освітлює нетри душ української інтелігентської молоді.

Що ж таке сталося? Для нікого не в трагедію, що частина націоналістичної молоді рішила не брати участі у святі Українська Молодь Христові, а навпаки поборювати його. Молодь усіх народів ділає часто під впливом тимчасових добрих чи злих спонук, може помилятися і дуже часто помиляється. Трагізм лежить у чому іншому. Та частина молоді, що заняла негативне відношення до свята поведла серед народних мас боротьбу проти нього неетичними, нешляхетними і просто брехливими засобами. Деякі студенти їздили по селах і ширили вістки, що на святі відбудеться врочиста присяга на вірність полякам, що у святі братимуть участь „стшельци“, улани, і врешті, що паломниким гроветь утрата життя і т. п. Не наша річ вичисляти ті всі не-

дла справи зовсім байдуже, наскільки їх становище в тій справі правдиве. Коли молодь хотіла, щоб „Луги“ не брали участі у святі, то могла виїхати у підльвівські села і переконати самих луговиків про помилковість їхньої поведінки. В остаточному випадку могла молодь для демонстрації не брати участі у святі. Молодь зробила інакше. Вона приклала руку до профанації свята Івана Франка. При тому вона звала таких нелицарських засобів боротьби як кидання каміння і крик. А ясно, що крик і кидання каміння зноза чужих плечей чи зноза надгробників не є ніяким ані культурним ані революційним засобом боротьби. Це все засоби боротьби людей слабих.

Вже наведені факти вистарчають, щоб ствердити, що серед частини української молоді, яка називає себе націоналістичною, є вияви деградації характеру. Націоналізм ніде і ніколи не послугується такими засобами боротьби, якими послуговуються в нас молоді люди. Націоналізм зває, що недержавний варіант не може прийти інакше до перемоги, як через свою внутрішню силу. Внутрішня сила нації залежить від її моралі, від відваги, солідарності, щирості, впертості у праці та відважності на жертву загалу громадянства. Хто підкопує внутрішню силу неморальними, неетичними, підступними і нелицарськими засобами боротьби, той ділає на шкоду народу, той руйнує моральні основи життя нації.

Аморальними були в політиці більшовики. Вони проголошували, що їх політика є політикою цілей, а не політикою засобів. Вони реалізували в житті засаду, що ціль освячує засоби.

Ніхто не знає, що йому принесе будучність, тому повинен шадити на чорну годину, а свої ошадности помішувати

В КООПЕРАТИВНОМУ БАНКУ

„ДНІСТЕР“

у Львові, вул. Руська ч. 20.

Вони поставили собі за ціль — комуністичний устрій, який має дати щастя всьому людству. Вони уживали в боротьбі найбільше неетичних засобів, проливали море крові, здобули владу, вдержують її насильством і терором, але не досягнули цілі, не дали щастя людству. Навпаки, вони перемінчили колись цвітучий край в одну велику руїну. Такто пімстлася за них аморальність їх політики.

Щоб не було непорозумінь, мушу ствердити, що мої замітки не торкаються загалу молоді. Лише частина молоді проявляє заломання характеру. Знаю, що останні події викликали серед багатьох молодих людей сильну реакцію. Не знаю лише, чи молодь найде у собі стільки сили, щоб призначитися до помилок. Призначення до власних помилок вимагає великої відваги, та українська молодь мусить спромогтися на це героїство. Ціле громадянство повинно пригадуватися над духовним станом молоді, над душевною кризою, яку вона переживає і старатися впливати на неї одоролюючи.

Не перемію, що виню такого стану серед молоді є і промахи багатьох людей зі старшого громадянства. Але про ці справи поговоримо окремо. Тут я порушив щиро, хоч і різко справу, бо в ній іде про душу молоді, про внутрішню силу цілої української нації.

В Целевич.

В СУБОТУ 3. ЧЕРВНЯ 1933 Р.

Ювілейне Свято

Нагоди 35-ліття існування першої української Діа-
ної Школи У. П. Т. ім. Шевченка розпочинається збір-
кою учительства і учениць колишніх і теперішніх в шко-
лі (вул. Мохначького 12) в год. 8. рано, а точно в 12 год.
в полудне Святочна Академія в залі Лисенка.
Громадяни, явіться і зважайте Свято!

чесні засоби, якими послуговувалася молодь у боротьбі зі святом. Тут молодь негідними засобами чапалася підкопати авторитет Церкви і духовенства, а по святі, коли правда вийшла наверх, підкопала довіру народних мас до себе. Народні маси всіх народів звикли вірити молоді. Тому те довіра аахитане молодю є шкідливе для за-
сальної справи і для самої молоді. Кожна людина мусить осудити ту частину молоді, яка у боротьбі зі своїм дієсним чи уваленням противником послуговується неморальними засобами. Бо мораль, це найдорожчий скарб — це найсильніша зброя кожного недержавного народу.

Молодь звичайно їде до своєї цілі простими шляхами, вважає негідним кривити душею, по-
слуговуватися підступом і хитрістю. Серед нашої молоді вже давніше були часті випадки, що студенти їздили на села як делегати „Рідної Шко-
ли“, чи „Просвіти“, і там надзвичайно своїм уповноважень під фірмою „Рідної Школи“, чи „Просвіти“ вводили партійні порахунки зі своїми політичними противниками, або виступали проти цих установ.

Ще рідше виявилася неморальність і підступність у виступах частини т. зв. націоналістичної молоді в часі свята відкриття пам'ятника Івана Франка. Бо прощу подумати, частина молоді зголошується на впорядників свята з тою укріпленою думкою, що в характері впорядників зможе легко підготувати і зробити бенкет на самому святі. Яку величезну шкоду зробили ті молоді люди загальної справі і кризду загальної молоді! Бо це просто неприродне явище, щоб не вірити молоді, коли вона сама добровільно до сповнення якогось діла зголошується.

Звичайно молодь іде по лінії найбільшого овору. На святі Франка виявилася щось проти-
лежне. Частина молоді вірить, що теперішні „Луги“ шкідливі для розвитку українського народу

Технічна сторінка Франкового свята.

ІНФОРМАЦІЯ ТЕХНІЧНОЇ СЕКЦІЇ В СПРАВІ ВИПАДКІВ НА ЦВІНТАРІ І ПОВЕДІНКИ СТУДЕНТІВ.

Підготовка перед Святом.

Технічна Секція, якої завданням було організувати впорядників, — безпосередньо по святі Українська Молодь Христові відбула кілька конференцій, установила провід і зарядила зголошування впорядників до служби в дні відкриття надгробника. На впорядників зголошувалися різні особи: робітники, ремісники і також досить поважне число старших і молодших студентів.

Домагання деяких впорядників.

На четвер дні 25. м. заряджено збірку впорядників для обговорення уставки на цвинтарі і на вулицях перед і в часі відкриття надгробника та підчас походу.

На цій збірці зголошувалися до голови Техн. Секції д-ра Л. Макарушка представники Української Студентської Репрезентації пп. К. і В. Вони поставили вимогу, щоб „Луги“ не брали участі у святі. Д-р Макарушка і п. Климкевич, які з ними в цій справі говорили, заявили їм, що це неможливе, бо в святі можуть брати участь всі українці й усі українські організації. Представники Репрезентації не зважаючи на те заявили, що в святі беруть участь і впорядники-студенти віддалися до розпорядковості Комітету, з цим тільки застереженням, щоб впорядники-студенти не були перемішані з впорядниками-лугівниками. На це провід Техн. Секції погодився.

Конференції з представниками студентів у суботу.

В суботу довідався д-р Макарушка, що на святі плановані явля виступи комуністів і націоналістичної молоді. З цим звернувся до гол. Комітету ред. Мудрого і поінформував його про одержані вістки. Саме в часі конференції зголошувалися до ред. Мудрого два студенти пп. К. і Ч. Пан К. заявив, що вони прихилили у справі участі в святі і в похіді польської соціалістичної партії. А саме в „Лістинку Людівим“ появилася комуністична плакатна соціалістична, яким називають вони членів партії взяти участь у святі і зложити покладі Франкові. Обидва студентам хотіло головно про те, що а поки а мають бути прапори польських соціалістів. Вони приклали в словища побоювання, що з цієї причини можуть бути інциденти з боку деяких гуртків націоналістів. Ред. Мудрий заявив, що Комітет не може нікому заборонити уча-

сти в святі та у похіді, бож Франко має заслуги і для польських працюючих. Натомість аажає зі вказанні по-
реказати одержані від студентів інформації голові Укра-
їнської Соціал-Демократичної Партії мец. д-рові Ганке-
вичові в тієї цілі, щоб він звернувся в тієї справі до
відповідних польських установ. Д-р Макарушка одержав від ред. Мудрого доручення не лікновати, що той дійсно в суботу попомудні зроби. При цій нагоді звернули увагу ред. Мудрий і д-р Макарушка обом представникам Студентства на те, що по одержанні інформації загодять комуністи деякі виступи. Так само вказали на те, що це Свято має загальнонаціональний характер та що лад мусить бути за всяку ціну удержаний.

Вполудне рішення голови впорядників Свята д-р Макарушка і пп. Климкевич та Петрик запросили представників Студентської Репрезентації на год. 8-ту вечір, щоб ще раз узв'язатися щодо поведінки студентів на святі.

Це рішення зашло тому, бо в міжчасі одержав д-р Макарушка таку інформацію: Між студентством дискутувався по святі У. М. Х. такий погляд, що помилкою було те, що націоналістичне студентство не брало участі в цьому святі, хоч ставилося до нього неагитивно. На думку тих, які цю засаду пропонували, треба свято відкриття використати для якогось виступу.

Отже були всіма дані, що націоналісти схочуть це свято використати для того роду виступів.

На загадну вгорі конференції прибув лаше п. К., бо п. В. правдоподібно не одержав в час повідомлення. Д-р Макарушка отворив конференцію:

1) переказав чулки, про які провід Технічної Секції довідався; 2) висказав думку, що функція впорядників є актом доброї волі цих людей, які відчувають потребу сповнити цей національний обов'язок; 3) що в інструкції для впорядників, яку кожному впорядникові вручується, є сказано, що впорядники є обов'язані до безоглядного послушності своїм командантам; 4) що впорядники є силою свого уряду, так сказати, мужами довіри Комітету; 5) що аажає, що чулки, які в цій справі поширилися, можуть мати хіба провокаційний характер, бо голі повірити, щоб студентство, яке рівночасно проголошує за-

внесли. Весь час вона страшенно кричала, бо їй жахливо болів, а крім цього вона була певна, що втратила око.

В шпиталі, куди негайно її завезли, ствердили, що носова кістка у неї переломана і кірка на носі перетята від місця нижче правого ока через цілий ніс до лівого боку, але потім виявилось, що це не небезпечне, перебиндували її відвели додому. Та кілька хвилин після цього вона дістала кровавіх блювот і рятунково поготівляла мусіло відвести її азову до лікарні, де перебувала вона від полудня в неділю до середини вечора.

Тепер почувається вона М. Скварківна трохи краще, якби не немовчливість їсти її порушувались та страшний біль голови й горішніх шок. Лікарі роблять їй наріз, що переломана носова кістка заростається і за три тижні вона матиме тільки великий шрам на носі, але перестерігають теж, що надломана кістка може ропіти, а тоді konieczна операція, і то операція, що пошкодить вигляд її обличчя.

Через нашого співробітника передала її М. Скварківна широк подяку всім ініціаторам збірки на її лікування та подяку тим, що журяться її здоров'ям. Наш співробітник запевнив нещасну жертву, що весь загальний слідкує за її здоров'ям та стиснувши їй широко руку, побажав швидкого подужання.

Закон важний для парцелянтів.

У 1929 році оголошено закон про управління гіпотечного стану (табулі) нерухомих, набутих при парцеляції в колишній Галичині (закон з 23. березня 1929. В. З. П. Р. ч. 27. поз. 276) і відданих у посідання парцелянтів. Цей закон відноситься тільки до тих парцелянтів, що набули нерухомих при парцеляції і взяли їх у посідання перед днем 9. січня 1926 р.: до пізніших набувців він не відноситься зовсім.

Як відомо, до кінця 1925. — себто до оголошення польського закону про виконання земельної реформи, — парцеляцію вели часто у якийсь спосіб приватні люди або банки без затвердження парцеляційних планів відповідною владою. Парцелянт купував тоді поле, сіножать чи ліс, платив цілу ціну купна або її частину і одержував у посідання куплену нерухомість. Контракту купна-продажу найчастіше не списувано і парцелянта не інтабульовано як власника купленого наділу. Табулярним власником був все даліше давніший власник. Це виходило нерідко на велику шкоду для парцелянта, бо вірителі давнього власника інтабулювалися на цілій його посідає, отже і на тих парцелях, що їх набули парцелянти, бо ті парцелі були записані в табулі на давнього власника і парцелянти мали задоволені наділи, хоч купили їх як вільні від усіх тягарів. Були і такі випадки, що парцелянти втрачали взагалі всі свої заплачені наділи в часі ліквітації, а то в користь вірителів давнього власника.

Такий некорисний для парцелянтів стан мав усунути згаданий вище закон. На жаль, він цього стану не усунув уповні. Показалося, що і після 1925 року великі простори ліквідаційської землі перейшли в руки селян шляхом ліквідації парцеляції і тому набувці не могли одержати контрактів і висіли все в повітрі.

Цьому великому лихові має зарадити нове з 28. березня 1933. В. З. П. Р. ч. 29. поз. 252 до згаданого вище закону з 23. березня 1929 р., якого найголовніші зновелізовані постанови такі:

Закон про управління гіпотечного стану нерухомих, відданих у часі парцеляції в посідання набувців, відноситься до тих парцелянтів, що набули свої наділи і взяли їх у посідання перед днем 1. січня 1933 (досі перед днем 9. січня 1926). Хто отже купив на парцеляції (грунт, сіножать чи ліс навіть у 1932 р.) має право користатися з постанов цього закону, якщо досі не має інтабульованого контракту.

Подання належить внести до дотичного окружного земельного уряду (у Львові, Станіславові, Тернополі або Кракові, бо закон відноситься тільки до Галичини). Найліпше, коли таке подання внесуть спільно всі парцелянти даної місцевості і з цією справою звернуться до одного зі знайомих їм українських адвокатів. У поданні треба навести число парцелі, її простір з долученням по можливості мапою або парцеляційних планів, з поданням титулу набувця і часу, коли парцелю взято в посідання, з поданням ціни купна-продажу і чи заплачено її в цілості, чи остає ще рештуюча ціна до сплати, з вичисленням гіпотечних власників або їх правонабувців та осіб, що мають річечі права на нерухомість.

Таке подання розслідує насамперед окружний земельний уряд і опісля ставить внесок у дотичний суді (окружний або городський), який веде ґрунтову книгу даної нерухомих.

Якщо суд прихилиться до цього внеску, тоді зазначає в ґрунтових книгах відповідну адноціацію. Ця адноціація має таке значіння, що пізніше вписані річечі права не є перешкодою проти виділення набутих при парцеляції парцелі у ставні вільні від тих річечих прав.

Над допущеним внеском суд переводить розправу, переслухує всі інтересовані сторони, і по її переслуханні видає відповідну постанову (ухвалу). У тій ухвалі на внесок власника або набувця суд перераховує після засад розпорядку Президента про перерахування приватно-правних зобов'язань з 1924 р. несплачену частку ціни купна з непереданими відсотками від дня одержання даної парцелі в посідання. Відсотки устальовуються після їх висоти в умові, але якщо вони є вищі як 3 проц. річно, — то суд може їх обнизити до цієї висоти відповідно до платної спроможності і господарської можливості довжника. Якщо відсотків в умові не означено, то суд означає їх на 3 проц. річно від несплаченої ціни купна.

На конто несплаченої ціни купна і відсотків суд заховує на даний наділ парцелянта припадаючу з поділу частину прав річечих і тягарів і переносить це до новоутвореного виказу гіпотечного набувця.

Суд може розложити набувцеві оставшу до заплати частку ціни купна на рати на такий час, щоби не руйнувати господарства довжника. Висота річної рати без опроцентування не може бути меншою від 5 проц. первісної ціни купна. Рівночасно суд може відсрочити речинсь (термін) розпочаття сплати на час найпізніше до трьох літ. Це не має пристосування тоді, якщо сторони домовилися щодо сплати ратами по дні 30. березня 1932. Оставшу до сплати ціну купна суд інтабулює у гіпотечний виказ набувця. Оскільки первісна (szczerowa) маєність дотеперішнього власника — необнята парцеляцією — вистарчає на покриття річечих прав і тягарів, — то річечих прав і тягарів не переноситься до новоутворених гіпотечних виказів набувців. Кошти поступовання розкладає суд по половині на дотеперішнього власника і набувця, щодо останніх відповідно до простору їх парцелі.

У нас у Галичині (як сказано, до Волині цей закон не відноситься) є ще нині десятки тисяч наших селян, що повинні скористати з постанов згаданого закону і упорядкувати гіпотечний стан своїх наділів, набутих при парцеляції. Це лежить у їхнім інтересі, бо не раз можуть втратити все, що досі заплатили, а в додатку часто оплачують непотрібні високі ґрунтові податки. Згаданий вище закон відноситься також і до тих парцелянтів, що набули свої наділи при парцеляції ерекціональних ґрунтів, якщо досі не інтабульовано їх як власників.

Д-р Степан Баран.

Лист з Парагваю.

Форте Олімпо, 21. квітня 1933.

Війна йде даліше. Нема віжких даних, щоби вона скоро могла скінчитися. Усе, що ми потім і кривавим по стільки роках здобули, пропаде. З міста, в якому я живу, багато людей зі страху повітали, полишаючи все, чого не можна було забрати. Мені цілком знищили два дома. Та найбільше шкоди наробила повінь. Вода в ріці підійшла тамтого місяця так високо, що все позаливала. Не було сухого місця, де можна було худобу примістити. Весь час стояла вона у воді і страшно ричала. Вдобилося кинулася між нею пошесть гниїти ратіць. Багато худоби пішло марно, бо рятувати її не було можна.

Тому, що довкола плуть бої, перенісся я на другий бік ріки, де вже бразильська територія. Звідти щодня приїжджає, щоби подивитися на свою господарку. Підупала вона цілком. Свою крамницю я замкнув, бо нема що продавати.

На днях був великий бій. Частина парагвайців оточила дивізію неприятеля і цілковито її знищили. Три тисячі лягло на полі бою, решту забрали в полон. Парагвайці теж мали втрати. Впало між іншим двоє парагвайських сотників, один кубанець, а другий з Полтави. Загалом у Парагваї осіло чимало старшин бувшої російської армії, між якими є і українці. За спокійних часів мали вони посади інженерів, докторів тощо, але коли вибухла війна, їх усіх амобілізували. У воєнному шпиталі в Асунсіоні працює лікар-українець д-р Тимченко.

Недавно дістав я листок від наших людей, що осіли на колонії Уруссу Пукай. Усі вони доводять з Тернопільщини. Хоч живуть у невідрадних відносинах, роблять, що лише можуть. Заснували читальню „Просвіти“, віднеслися до централі „Просвіти“ у Львові з проханням переслати їм деякі книжки і мають багато планів. Здійснити їм їх важко, бо нема між ними людини, що дала б би організованіше життя. Зе-

БЕЗ ЗАКОРДОННИХ ПАСПОРТІВ І ВІЗ ЛІТНІ ПРОГУЛЬКИ МОРСЬКІ

до Англії, Шотландії, Ірландії, Франції, Бельгії, Голландії, Данії Норвегії і Швеції в липні і серпні 1933 року. — ЦІНИ БІЛЕТІВ ВІД 100 ЗОЛ.

Інформації і продаж білетів у бюрох

ЛІНІ ГДИНА АМЕРИКА

у Варшаві — Маршалковська 116.

у Гдині — вул. Вашингтона

у Львові — вул. На Блоні 2

у Кракові — вул. Любін 3

у Равені — вул. Гротгера 1004

та в бюрох подорожей.

ПРАЦЮЄШ НА СУШІ — ВІДПОЧИВАЄШ НА МОРІ

мля на тій колонії добра і треба сподіватися, що наші колоністи швидко ставуть заможними.

Чекавмо на кінець кризи, що її спричинила війна. Колись були гарні часи. Платили давніше за одного випашеного вола ваги 600 до 700 кілограмів від 25 до 35 доларів. Тепер ніхто не приїжджає за волами і навіть за 5 доларів не можна продати. Через те доходи страшно зменшили і нема чим навіть пастуха заплатити.

Настали тепер важкі часи для мешканців Парагваю і тому ніхто не повинен у теперішню пору сюди приїжджати. Скінчиться війна, тоді ворота відкриті, бо Парагвай богата країна і багато людей може примістити у своїх межах. („Український Емігрант“).

І. Падукач.

В Зелені Свята.

(КОМУНІКАТ Т. О. В. М.)

Львівська філія Охорони Воєнних Могил цього року не організує процесійного походу в часі Зелених Свят з причини спротиву Воєвдського Уряду і становища Гор. Староства.

Процесії вийдуть з кожної церкви окремо і прийдуть на год. 4. попол. першого дня на Янівський, другого дня на Личаківський цвинтар! Там візьмуть участь у спільних Панахидах на могилах Стрілців. — о. Антін Коштанюк, голова Львівської Філії Т. О. В. М.

Становище делегатів Малої Антанти у Лондоні.

ПРАГА, (ПАТ). По вчорашнім другим дням парад постійної ради держав Малої Антанти вийшов офіційний комунікат, у якому рада тих держав устальовує м. ін. становище, яке мають зайняти делегати тих держав у засадничих справах на льондонській конференції. В першу чергу рада заявила за цікавими анулюванням воєнних довгів, без чого неможливе узгодження Європи.

Стімсон головою роземної комсії.

ПАРІЖ, (ПАТ). Уряди німецький і французький рішили віддати Стімсонові провід роземної комісії, передбаченої в льондонському договорі.

Міліярд марок на боротьбу з безробіттям.

БЕРЛІН, ПАТ. Уряд ухвалив проєкт закону, що уповажнює мін. скарбу внаслідувати міліярд марок на боротьбу з безробіттям. Канц. Гітлер висунув цілу низку проєктів дотично публичних робіт по містах, будови великих комунікаційних шосе і т. д.

Мала Пресова Антанта у Празі.

Вчора на закінчення парад візду Малої Антанти пресової у Празі рішено утворити в Женеві постійний орган, зложений з журналістів та пресових аташе при посольствах Малої Антанти у Швейцарії. Подібні комітети мають бути основані і в інших державах. В дальшому учасники ухвалили повести гостру пресову кампанію на випадок якихнебудь ревізіоністичних спроб, а також видати заклики «держувати тісні зв'язки з пресою польською».

БЮДЖЕТ ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ. (ПАТ). Сенат прийняв у 3. читанні бюджет, що передбачує дефіцит 3,576,018,395 фр., себто на 235,300,535 фр. менший, як дефіцит, передбачений Палатою Посадів.

ВУДІН АМБАСАДОРОМ У БЕРЛІНІ?

ЛОНДОН. 1. VI. ПАТ. „Дейли Геральд“ повідомляє з Вашингтону, що нове виявлення назвища держ. секретаря скарбу Вудіна на листі осіб, скомпромітованих у зв'язку з операціями Морганового банку, спричинить тепер напевно уступлення Вудіна. Його іменують амбасадором Зв'язаних Держав у Берліні.

НЕ ТАК СКОРО ПІДПИШУТЬ ПАКТ.

ПАРИЖ. 1. 6. ПТ. „Ль Ордр“ повідомляє з Берліна, що німецькі політичні кола кажуть, що пакт 4-х не так скоро підпишуть, як спочатку думали, бо німецький уряд поробив багато сумнівів. Їх мусять винести перед офіційними закінченням переговорів.

МУСОЛІНІ ПРО ЛІГУ ТА ПАКТ 4-Х.

ПАРИЖ. 1. 6. ПАТ. „Матен“ помістив інтерв'ю з Мусоліні, який на вступі засував недостатню роль Ліги, яка не зуміла внімає життєвості війни. В справі пакту 4-х Мусоліні сказав, що ще в першій фазі дискусії з амб. Жувнедем ствердив, що проект його не має демагогічного характеру. Французьке пропозиція стане тепер основою для виміни думок. Атмосфера змінилася головним наслідком переслідувань у Німеччині. Пакт 4-х не є метою самою в собі. В теперішньому напруженні відносин дві держави не можуть безпосередньо порозумітися. Пакт 4-х буде вступом до порозуміння між обома державами. Коментар часопису підкреслює головне останнє речення. Це можна зрозуміти, коли пригадаємо собі недавню лясанню венецькою палатою суггестії про евент. закінчення торгової угоди з Францією.

ЗДЕРЛИ СВАСТИКУ.

БАРСЕЛЬОНА. 1. 6. ПАТ. Кількох пристаневих робітників вийшло на німецький корабель „Сатурн“ і здерли прапор із відзнакою свастики та кинули його в море. Німецькі моряки кинулися на робітників. Прийшло до бійки, після чого робітників передали морській владі. Робітники сказали, що вивішення гітлерівського прапора на кораблі в пристані вважали провокацією.

ЗАМКНУЛИ ЗАЛІЗНИЦЮ ДО СРСР.

Кореспондент Райтерової Агенції повідомляє з Харбіна, що манджурський уряд приказав замкнути відтинку сх.-китайської залізниці біля Сюй-Фен-Го, де залізнична лінія, що йде всією манджурською територією переходить на радянську територію. Розпорядок про замкнення того відтинка підписав теж міністр комунікацій.

БУРЕВІЙ У КВІБЕКУ.

КВІБЕК. 1. 6. ПАТ. Над містом лютував буревій, що заподіяв шкід на 175,000 дол.

НОВИНКИ

— Робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54 46.

— Магазин постелі Р. Джала, Львів, Хоружина 5, поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матраци по 7 зол. 16-50

— Т-во „Взаємна Поміч Українського Вчительства“. — Дирекція В. П. У. В. прохає всіх тих членів, що виїждять при кінці року на ферії, полати свої адреси канцелярії Т-ва задля правильної розсилки липневого випуску „Вчительського Слова“. 2-3

— Український Науковий Інститут в Берліні улаштує в п'ятницю 2. ц. м. в год. 8. веч. з нагоди 60-ліття Богдана Лепкого свято з такою програмою: 1) Відкриття — проф. д-р І. Мірчук. 2) Літня діяльність — д-р П. Вергун. 3) Богдан Лепкий у Німеччині — проф. д-р З. Кузеля. 4) Гетьман Мазепа в історичному романі Б. Лепкого — доц. д-р Крушинський. Відкрити в українській мові.

— Українська Порада для вибору звання при Голошній Управі Рідної Школи у Львові (вул. Словацького 14/III.) дає всілякі поради та інформації в справі вибору звання та фахових шкіл для молоді, що скінчила народні школи. В цьому шк. році Порада відкриття лише до 15. червня ц. р. кожного вітнірка і п'ятниці від год. 4-6. попл.

— З Українського Лікарського Товариства. В суботу дня 3. ц. м. в год. 19. відбудуться в домі товариства сходина членів з рефератом д-ра О. Філіса про холери та виховання в дітей.

— З львівського радіа. У слід за 10-літнім Севером Сапруном, що зібрав багато лаврів на з'їзді УМХ та виступав у радіо, появився у нас новий музичний талант 11-літній Левко Кавуля, уч. П. гімна. кл. у Львові, що в неділю 4. ц. м. в год. 16.25 матиме перед мікрофоном львівської радіостанції цитровий речиталь під проводом свого проф. Ол. Ропницького. — Дня 7. червня в год. 10. веч. співатиме в радіо наша відома співачка п. Євгенія Лисовська.

— Ще один костел у Львові. До сороккілжох костелів у Львові прибуває ще один, а саме на передмісті Долишні Збоїска. Посвячення фундаментів того костела назначене на неділю 4. ц. м.

— Музей Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові, вул. Чарнецького 24, мав у місяці травні 115 каталогових чисел приросту до ч. 23.852 екзюктивно. В поодиноких відділах прибуло предметів: археологія 20, побутова старовина 1, історичні пам'ятники 1, етнографія 132, графіка 1, екслібриси 19, репродукції більш 2, видівки 51, фотографії 154, монети 34, жетони 5, фото-кліші 37. Жертводавцями були пп.: д-р Барвінський Б., Березовський К., Гнатішак М., Гогошевський Б., Гуцалюк Т., Гела С., Дворянин Г., дир. Домбровський А., Дучинський О. інж. Ермолів М., проф. Заклинський Б., ректор Ізаницький, проф. Кіт М., радн. Корнелія А., проф. Каменецький, Кіх В., проф. Лощнів О., д-р Левицький В., Левко С., Малко Г., Миросі І., д-р Поліський Ю., Папіж М., чит. „Просвіти“ в Подусільній, Пилипець Г., Пиріг Д., проф. Салік С., Салік Т., радн. Сопотницький О., дир. Скрипка М., Стефанович А., Сірий І., Твердохайб, Українська Господарська Академія в Подєбрадах, Файгель Л., інж. д-р Храпливий Е., інж. Целевич К., Цинкаловський О., Чемеринський О., Яцків Б. Управа Музею складає всім щирю подяку. Відвідувачів було 650, у тім прогулянок шкільних 10, інших 16 — крім вистави О. Кульчицької, яку відвідало біля 500 осіб. — Управа Музею НТШ.

— Дешевші телеграми та телефони. Від 1-го червня подешевіли телеграми т. зв. негайні, за які ціна буде подвійна від нормальної, а не потрійна. За телеграми з побажаннями у 5-ти словах визначена нова такса 1 зол. 25 сот. Є теж знижка для позамісцевих телефонічних розмов в означеній годині щоденно.

— Без догляду. В селі Нигівці пов. Калуш полишили батьки 4-літ. сина Івана Федолата. Дитина підчас забави впала до потоку біля хати й утонула.

— Помер на вулиці Академічній у Львові 72-літній Н. Тлочинський, емеритований шкільний інспектор зі Старого Села.

— Жертва грому. У Томашівці (Калушчина) ударив гром у стодолу Ів. Тріски, що саме тоді був у стодолі з дочкою при праці. Тріску поразило. Люди врятували з горючої стодолі господареву дочку та частину збіжжя, зате Тріска згорів у стодолі, так що добули вже лише звутле його тіло.

— Самосуд. На терені Деменки Підністриської (пов. Жидачів) знайшли вбитого Федя Борусівського, господаря з Березини, якого мабуть зловили на полівній крадіжці. На тілі Борусівського ствердили рани, завдані тупим залізним знаряддям у голову, ноги та руки. На місці знайшли залізний дрючок, люшню та в'язку зеленого жита. Тіло лежало над самим Дністром при мості біля села Березини.

— Вбили сироту. В Зашкові біля Львова Катерина Мангольдова й Анна Лямпіка вдушили 18-літню глухоніму й умово хору Єлисавету Мангольдову, щоб загартувати сирітську ренту. Поліція арештувала обі вбивчині.

— Під колесами поїзду на шляху Броди-Радивилів згинула самовбивчою смертю Станіслава Олійник. — На залізничному шляху між Ярославом і перестанком Полкнін найшли трупа невідомого чоловіка з розтороженими ногами. Він випав мабуть із поїзду.

— Гр. Потоцький подарував замок. ПАТ повідомляє з військових кол у Бережанах, що гр. Яків Потоцький доручив представникам військовості акт, яким дарує історичний замок у Бережанах. У замку, як відомо, є цінна з архітектонічного боку каплиця. Замок мають небаром основно відновити та довести до стану з 1775 р., як він зображений на плані з того року. У зв'язку з відбудовою замку має приїхати до Бережан командант ОК VI. у Львові ген. Попович і шеф департаменту будови при м-стві військових справ із Торуня.

— Розправа за шпionaжу. Перед наглим судом у Варшаві почалася розправа проти Ігн. Гелая Брокіса, промисловця (замешкалого по-стійно в Берліні) й Ол. Стерчинського з Варшави. Акт обвинувачення закладає їм, що були провідниками шпionsької шайки. Розправа відбувається при зачинених дверях.

— Німецькі денникарі і міжнародний денникарський союз. У Буварнпті радить аїаа міжна-

В Архикатедр. Храмі св. Юра у Львові в суботу, 3. червня 1933, в год. 9 30 р. відбудеться

Заупокійне Богослуження

ЗА ДУШІ ПОЛЯГЛИХ ЧЛЕНІВ У. Г. А.
На це Богослуження запрошує Українське Громадянство

Львівська Філія Т-ва Охорони Воєнних Могил.

роднього денникарського союзу; нема на ньому вперше німецьких делегатів. Німецькі делегати, заки вийшли на зїзд домагалися від союзу, щоб він виступив проти антинімецької пропаганди у світовій пресі. Союз відмовився це зробити. У відповідь на це союз німецької преси заявив, що своїх делегатів не вишле. Дійсна причина, чому німці не вийшли та, що вони не хотіли відповідати на закиди чому з професійної організації викинули у Німеччині жидів і марксистів.

— „Фройляйн Доктор“ не є плягіятом. „Професійний Союз Польських Письменників“ у Львові оголосив офіційну оцінку комісії, що розглядала справу закидів проти пєси львівського автора Тепи „Фройляйн Доктор“. Комісія, познайомившись з оригінальним текстом німецької пєси, „Мадмузель Доктор“ О. А. Паліча, рішила, що пєса Тепи не має ніяких рис плягіату і що аналогії між двома пєсами мають причину в тому, що оба автори користувалися однаковими джерелами.

— Листи пересилані літаком зростають незвичайно сильно, коли рівняти попередні роки. Звертає на це увагу чеська преса. У Чехословаччині у 1928 р. вислали всього 4199 листів літаками, у 1930 р. вже 14,300, а в двох останніх роках дійшли вони до цифри 29,000. Літаки заступають щораз живіше почту не тільки в краї, але і в зносінах з чужиною.

— Покривджені німкни. Бюра, що організували досі в Німеччині щорічні конкурси краси, повідомили „Світовий Комітет“ для таких конкурсів у Парижі, що Німеччина на майбутнє участі у таких конкурсах брати не буде. Такий наказ прийшов зверху — від німецького державного комісаря. Вслід за тим наказом преса підшукує силоміць мотиви, чому німкни краще вийдуть, коли не будуть мішатися до таких конкурсів. Деякі часописи, нового урядового курсу, хочуть німецькому жіноцтву пригадати такі високі ідеали, як кухню та діти, які повинні бути йому вистачити.

— Ріжні вістки. Італія підготовляється до електрифікації своїх залізниць; синдикат банків організує позичку 600 міл. лірів; у першій мірі зелектрифікують шлях Рим, Фльоренція, Неаполь, Меран, Боцен. — У Відні відкрили міжнародну виставу моди, зв'язану з ріжними ділянками промислу; є там теж частина історична з костюмами. — Варшавський адвокат Пажинський, арештований, признався, що забрав 20,000 доларів довіреним йому клієнтами. — Міська рада Кракова встановила постійну щорічну літературну нагороду 4,000 зол. для одного автора за твор з останніх трьох літ.

— Аналіза крови і шляхотство. Пруське пресо-ве бюро виступає з домаганням, щоб всім тим жидам і жидівським рідням, що дістали за цісарського панування шляхотський титул, відібрати його. Це повинно торкатися теж усіх, що колинебудь мали в своїй рідні жидівську кров. Одночасно берлінська преса приносить вістку, що необмежену відпустку дістали два відомі композитори Франц Шрекер і Арнольд Шенберг, професори музичної академії в Берліні.

— 15 літ блукав по світі. До австрійського міста Гофгаштайн вернувся цими днями після 15-літньої несприятливості шлясар Осип Маєр. Каже він, що підчас світової війни попав в італійський полон і що згодом його інтернували в Африці. Минулого року вибрався він у дорогу додому і перейшов та переїхав Сагару, Арабію, Індію, Туреччину та Югославію.

— Демоловання жидівських крамниць. У Гановері підчас великого руху, в полудневих годинах, юрба напала на більші жидівські крамниці та здемолювала вистави. Юрба розбіглася щойно як стягнули всі поліцейні резерви. Підчас ексцесів розбили 22 величезні виставні шиб.

— Свято літа починає цими днями святкувати шведська молодь, згідно з давньою традицією. Усе студентство вже зранку вибирається за місто на прогулю і до пізньої ночі, на лоні природи забавляється. Всі учасники та учасниці такого свята мусять мати білі шапочки і кожна група окремий білий прапор з чалпсом.

3 концертної сали.

ВЕЧІР ТВОРІВ Л. БЕТОВЕНА У ТЕРНОПОЛІ.

Для 24. V. п. р. відбувся заходом „Тернопільського Воєна“ і філії Муз. Т-ва ім. Лисенка вокально-музичний вечір з творів Л. Бетовена. На тому вечорі п. Стефанія Березовська виклосила дуже річковий реферат про Бетовена, в якому познайомила ширший загал з творами великого мистця.

Концерт П-моль на 2 фортеп'яни відіграла п. І. Любчик-Крихова і п. Я. Крохмалюківна. Відомого вже часу не чути ми таких цікавих концертів на 2 фортеп'яни, тому мило було послухати обох п'яністок, що виказали свої високі технічні вальори. Також хори виказали велику справність, особливо в ораторії „Христос на Оливній Горі“, яка зацікавила публіку особливо терпелом, відспіваним дуже музикально п. Вонсевою, п. Ойком і Клодівським. Справді невичайно радо слухали ми тої гарної точки.

Програму цього невеликого концерту закінчила увертюра з оп. „Fiolelie“ що П відіграла молода, бо недавно заложена оркестра філії Муз. Інституту. Бачили ми малих і цілком маленьких граців, що часом стануть під умілою рукою проф. Криха певно добрим силам в оркестрі.

В кожнім разі добрий початок! Побажати тільки ще кращих успіхів на будуче. Хорами диригував радник Березовський, що як великий музиколоб невпинно працює навіть із самопожертвуванням над розвитком „Терн. Воєна“. Працює з цілою душою для музики, не висуваючись ніколи наперді.

Думаю, що маючи таких людей, як п. Березовський, п. Криха і п. Ойк, варто улаштовувати частіше подібні концерти, які причинилися дуже корисно до піднесення музичного життя в Тернополі.

Д-р Софія Коренець-Стажевичева.

Нагробник Денисові Сичинському.

На 1934 рік припадають 25-і роковини смерті великого композитора Дениса Сичинського. Досі стояла вогила Сичинського заплена, в глухому куті „Станіславського цвинтаря“. Щоби сплатити довг пам'яті заслуженого композитора придбано між стрілецькими могилами гарне місце на нагробник. Це місце атратимо, коли за рік не повстане там гідний творчості композитора нагробник.

Тов. „Станіславський Воєн“ поставило собі за завдання бодай частинно вшанувати пам'яті свого колишнього диригента і довести до кінця справу поставлення нагробника. Розписаний конкурс на нагробник зацікавив нас найбільш мистецько-скульпторні а вже цього місяця буде оголошений вислід цього конкурсу. Нагробник коштуватиме приблизно 3.000 зол. Досі зібрав „Станіславський Воєн“ зі своїх концертів та жертв краєвих „Воєнів“ 800 зол. і в вірі, що ніхто з нашого громадянства не знехтує заслуг Д. Сичинського, розсилав до сьогоднішнього числа „Діла“ складанки (чеки) з ширим проханням не марнувати їх, а причинитися навіть меншими датками до зібрання бракууючої суми.

Просимо всіх, кому дорога рідна музика, своїми власними жертвами допомогти нам віддати вже в осени вибраний проєкт до виконання.

Вислід цієї збіркової акції буде оголошений у пресі.

Станіславів, в червні 1933.

Співацьке Тов. „Станіславський Воєн“.

Ще в справі Молодих Робітників.

СПРОТУВАННЯ

У зв'язку з листом п. Л. Дікова, поміщенім у „Ділі“ в датов 21. травня 1933 р. п. а. „Щід осуд українському громадянству“, прошу помітити в „Ділі“ отже спростування:

Журнал „Молоді Робітники“ почав виходити у квітні 1931 р. Власником і видавцем був друкар п. Д. Сачинський, а відповід. редактором від 2. числа був я. До редакційної колегії в тому часі належали: с. Ом. Квіт. Дм. Сачинський, а. В. Лаба, Д. Салик і Л. Діков. У 1932 р. після череван В-во відмовило на гроші, вібрані з пресового фонду і вкладок поодиноких членів редакційної колегії. В листі до старостів про відновлення журналу п. Л. Діков без відома п. Сачинського усеував його в власника і видавця „М. Р.“ і запросив як власника мене й себе. Не правдою, що п. Леонтій Діков заплатив довг 300 зол., бо цей довг сплачували всі члени ред. колегії. І так я зложив на довг в пресового фонду 62.50 зол., а на покриття внесли в сумі 100 зол. ратами сплачував о. О. Квіт, решта довгу лишилася до нині.

Довг у друкарні „Час“ за видання 1. числа в 1933 р. виплачено з пресового фонду в кольпортажі. Бо це число розійшлося у трьох тисячах примірників. Отже видумкою п. Л. Дікова є, що він сплатив довг у друкарні „Час“ своїми грошми. Те саме відноситься й до друкарні „Біблос“.

А щодо звинув. будь би я безправно забрав гроші з П. К. О. то редакційна колегія, маючи у своїй Визначенні „М. Р.“ у своїх руках, могла право віддати гроші з ПКО за довг 4. ч. „М. Р.“.

Перед зложенням 4. числа „М. Р.“ на засіданні редакційної колегії спровадив п. Л. Діков більше напаних мені й редакційній колегії людей в особах пп. В. Гайбо-вицького, Р. Монібоновича і Я. Чайковського (не знаю яким правом підписали вони заяву в „Ділі“) і старались своїми силами інших дотеперішніх членів редакційної колегії усеунути, подібно як п. Сачинського. Я загарбати Визначення у свої руки.

Я, дорожачи В-вом, звернувся до правдивого власника того В-ва п. Д. Сачинського. Щоби цьому варадити, п. Сачинський як фактичний власник повідомив письмом старостів, що п. Л. Діков з того формального власника усеував. Після цього повідомлення я з п. Сачинським і дотеперішню редакційною колегією без п. Леонтія Дікова приступили до видання 4. ч. „М. Р.“, яке друкував у друкарні „Час“. Рівночасно листом повідомив а друкарню „Біблос“, що редакція „М. Р.“ всі рахунки випривля. Порученням листом повідомив а також п. Л. Дікова, що рішенням власника п. Д. Сачинського і більшості редакційної колегії його а редакції „М. Р.“ усеувано, а як має якийсь грошові претензії до редакції, нехай достаєть рахунки і квіти. П. Л. Діков відповів скаргами до старостів, але на те не реагувало. 4. число „М. Р.“ видано і старостів затвердило.

Перед святом „Українська Молодь Христові“ Л. Діков, передбачуючи нагоду поширити свій журнал „Українська Юнація“ і боячися позашлого а любленого робітниками контренту „Молоді Робітники“, кількаразовими просьбами, зверненнями до старостів, побарався, що перед виданням 6. ч. „М. Р.“ на травень — старостів не В-во замкнуло і справу передало до прокуратури.

Львів, 24. V. 1933.

Ізидор Мосик.

Дописи.

КАМІНКА СТРУМ.

Свято: „Українська Молодь Христові“. По львівським величчям святі „Українська Молодь Христові“, на яке Камінецьчина вислала своїх може і не дуже численних, але певно найкращих синів і доньок, встановлено, щоби в дні 21. травня п. р. відбулося на ту саму честь свято „Українська Молодь Христові“ в Камінці Стр. Свято в Камінці Стр. з парохіяльного прибрало характер свята повітового. Заслуга в цьому місцевому комітеті свята. На торжественній Службі Божій перед св. Причастям зложила молодь Камінецьчини святочне приречення Христові-Цареві на вірність. По богослуженні устало похід, який перейшов головними вулицями міста з церкви Різдва Пр. Богородиці до церкви св. Николая і з поворотом, де відспіванням пісні „Тебе Бога хвалим“ закінчилась церковна частина свята. В богослуженні і в поході взяла участь шкільна молодь під проводом учительства, яким опісля о. шамб. М. Цегельський уділив пересланого архирейського благословення. Зворушливі і гарячі слова старенького о. шамбеляна, звернені до шкільної молоді й учительства, зробили глибоке враження на всіх. У величчаві і многолюднім поході взяли участь усі круги нашого громадянства, і то як із самої Камінки, так і з багатьох доокочинних сіл. Похід відбувся поважно й гідно; всі прикраси впорядковані були строго виконували і тому ця релігійна маніфестація випала так величаво. Неділя 21. травня 1933 р. показала, що громадянство Камінецьчини у всіх його кругах, а особливо найкращі його квіти, українська молодь, всецільно належать до українського католицького табору та що намагання сторонні впливи — поза незвичайними виїмками — не зробили впливу у їх дисциплінованих рядах і то навіть тоді, коли асіляними способами і з усіх усядів сипалися погрози.

Академія в честь Христа-Царя. Вечором того самого дня відбувся святочна академія в честь Христа-Царя. Академію отворив відповідною промовою о. шамб. М. Цегельський. Хор місцевої молоді під проводом п. Е. Лехнюка відспівав Ярославенку „Витай нам, Архирей“, псалми Бортнянського „Велі слава“ і „Сей ден“. Католицьким гимном у гармонізації Кишакевича закінчено вокальну частину академії. Миле враження викликала діточа декламація гурткова, виглошена перед образом Христа. Стріт дітей, їх хорів рецитатів, добра дитячої провідної декламаторки і їх сміхана постава довго будуть у пам'яті всіх тих що чули і бачили це величчя приречення малих діточок на вірність Христові-Цареві. Приємно було слухати і другої декламації п. а. „Сіяті в вірі“, яку зі зрозумінням змісту виклосила п. Лапка. З увагою вислухали присутні реферату о. кате-хети Г. Давосира, в яким референт на тлі християнської етики амальовав змагання нашого громадянства до кращого майбутнього. Сала Народного Дому і сцена були дуже гарно, відповідно до святочної хвилі прибрані. На сазі бачили ми (як і в поході) всі круги нашого громадянства з Камінки і людей з поблизьких сіл; бачили ми там теж управителів обох аселюдних камінецьких шкіл, які на вступі своєї праці в нашій місті показали, що розуміють вагу вишнього діла порученої їм молоді із засадах Христових заповдей.

ТУРЧАНЩИНА.

Заборона релігійної маніфестації в Львів. Дня 14. V. п. р. в год. 17. під проводом о. Турчакського виїхав з церкви в Львів процесія в напрям місцевого пам'ятника Маріїна Шашкевича, де мав відбутися молебень і де о. парох мав відібрати від парохії приречення вірності Христові з нагоди 1900-ліття Смерті й Воскресіння нашого Спасителя. Була це релігійна маніфестація. На яких 200 кроків від церкви, коли парохії в порядку прямували за о. парохом на місце призначення, 2 постерункових зі станиці поліції в Львів, а саме Кон-

станти Крисяк і Станіслав Станіславські, заступили процесію дорогою і заборонили йти під пам'ятник. Постерункові були узброєні, дула крісів звернули проти людей та грозили, що якщо зброї на випадок, коли процесія йшла далі. Тому процесійний похід вернувся до церкви, однак деякі люди пішли потім під пам'ятник і там молилися. По цілій події постерункові звинув. парохіян на поліцію, двоє навіть арештували, однак їх зараз випустили.

Наочний свідок.

СПОРТ.

Загальні Збори К. Л. К. у Львові.

На Звичайних Загальних Зборах Карпатського Лещатарського клубу, що відбулися дня 28. квітня п. р. в год. 7. веч. у домі Клубу, вибрано отже Виділ на сезон 1933-34: Імж. Андрій Палій — голова, Імж. Володимир Рожанковський — заст. голови, Богдан Говдецький — секретар, Імж. Роман Кобириский — старбник, Ірена Макошей — господар, Андрій Дрогомирецький — справник, Мировий суддя: Імж. Ол. Пеманський. Контрольна комісія: Імж. Василь Палій, Імж. Ю. Мудрак, д-ра О. Прийма. На тих-же Зборах вібрані узнавши отсі резолюції:

1) Загальні Збори одобрюють напрямні праці дотеперішнього Виділу та припоручують новому Виділові продовжувати й далі. Праця та малаб бути поведена у з напрямках, а саме: а) організування лещатарства у краю, головню в горах, та організування львівських передмість у виді філії К. Л. К. Львів — з палом дотичного передмістя; б) переведення до кінця будови домілля у Славську та сплатення довгів; в) ужити всіх зусиль для піднесення спортивного рівня львівського клубу.

2) Заг. Збори припоручують новому Виділові створити отсі реферати і комісії при допомі кооптування членів до Виділу: а) реферату пресового, б) комісії організаційної, в) комісії будови домілля, г) реферату фінансового, д) реферату постачання, е) реферату троніарів з архіварів.

3) Заг. Збори припоручують новому Виділові дуже строго й енергійно перешити справу членства та залатувати виходів і на будуче не допускати до її запліднення. Згідно з побажанням Заг. Зборів новий виділ на сному засіданні дня 16. V. п. р. шланом кооптування нових членів утворив такі комісії а реферати: комісія організаційну — Волод. Палій, Імж. Ю. Крохмалек; комісія будови домілля — Імж. О. Пеманський, Імж. А. Палій, Вол. Палій.

1.000 інвалідів УГА жде на поміч громадянства. Вішануйте їхні заслуги і посяту! Честь народу наказує забезпечити життя тих, що в обороні Вітчизни віддали своє здоров'я!

кві; реферат фінансовий — І. Пеманський, І. Макошей, Імж. Р. Кобириский; реферат постачання — С. Романковський; реферат пресовий, троніар та архівар: А. Рожанковський, Ю. Старосольський.

Пригадуємо всім членам К. Л. К., що тренінги літньої секції відбуваються на площі С.-В. що середі та п'ятниці від год. 18—20 та в неділі від год. 9—11. Вкладки до літньої секції за цілий сезон 3 зол., для студентів та безробітних 1.50 зол.

Станіславів. Пролом—Ревера І Б 1:1 (0:1)

Пролом мав більше а гри, особливо в другій половині і виказав кращу техніку, одначе напад його затримував безліч дотичних до стрілу позицій або отримав нещадно чи воротареві в руки. Одинокі ворота для Пролому отримав Янібчук. Суддя п. Кравчинський.

Ужгород. С. К. Русь—Ч. С. К. Ужгород 7:2 (3:1).

Знову високопфінансовою перемога Русь у змаганнях за м'ястечко підкарпатської мужи, в яких наша дружина виступала без Кобяка, зате зі Шкіряком, що уривав на амагання з Янібчука. Голі для Русь отримали: Криж І. (6), Кравчик і Ковач. Оба голі для Ч. С. К. вшави а яких воротаря Бокшак. У змаганнях за м'ястечко краю не отримали доосі Русь ні одного пункту і це найкраще свідчить про її амагненту форму.

Ювілей Гасмонеї.

З приводу 25-ліття життяського клубу Гасмонеї у Львові відбувся в часі Зеленої Святи на гралі Чорних турнір 4 дружин: червонової Манабі, Чорних, Червоної Гасмонеї. Турнір відбувся в неділю і похалдох поподуді.

Куток мови.

Вікторок; у літературній мові пакує тільки форма „вікторок“, але в західно-українських говорах часто ще архаїчна безпримієнна форма „ваторок“.

Лещати; Придніпровська літературна мова знає тільки множину лещата, звідси лещатар, лещатарство, лещатарський.

Лотень — назва нова, китворена під впливом замічень у січень, квітень, травень; стародавня українська лава лотий.

Водночист; — у великоукраїнській літературній мові тепер сильно популяризовано народна „водночист“; поруч із тим, аличайно, часті й різноманітні форми: одночасно, різночасно, разош; у той-же час.

Позак; — штучний новотвір замість „боз“, частіше у Галичині, знавля і в Великій Україні, але тільки в мові інтелігенції. Не вживати його; походження його темна.

„Рідна Мова“ ч. 3.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Oldrich Zemek: TARAS SEVCENKO. Brno 1933. Видання „Української Громади“ у Брно на будову пам'ятника Т. Шевченка.

Автор цієї книжечки чеський письменник О. Земек дав у цій книжечці гарний життєпис Шевченка з характеристикою його творчості. Після цього нарисом місце його поема „Кобзар“, що відтворює деякі головні моменти Шевченкового життєпису. Книжечка має репродукцію гарного бюсту Шевченка, зробленого чеським різьбарем Емилем Главіцею.

Меріам-Луїжницький і Луїс Лісевич: МОТРА. Інженерія історичної повісті Б. Лепкого на 3 картини. Накладом Миколи Матвічука, Львів 1933. Ст. 46.

Василь Радич: МАКСИМ ЗАЛІЗНЯК, історичний роман II частини. Львів, 1933. Українська Бібліотека ч. 3. Стор. 126. Форм. 16^я.

Іжж. Л. Лісевич: ПРАКТИЧНИЙ РАДІО-АМАТОР. Порадник для всіх з рисунками автора. Львів 1933. Стор. 176. Форм. 8^я.

Boleslaw: LEGIONISCI W KARPATACH w 1914—1915 roku z przedmowa Wacława Lipińskiego. Warszawa 1933. Стор. 448. Форм. 4^я.

НОТИ.

Я. Ярославенко: ПОХОДОВІ ПІСНІ на мужеський хор. I. Вип. Видання Музичної Накладні „Торбан“ у Львові. Ціна 1 зол. На оцей перший випуск заохочені пісні, що повстали в давніх часах, а саме пісні до слів І. Франка: „Гей, Січ іде“, „В Січ ставай“, до слів В. Лебедової, пісня до слів В. Пачовського: „Бють літаєри гучні“ та нова, дугова пісня до слів М. Матвічука: „Встає наш Луг, росте, пріє“.

ЖУРНАЛИ.

НОВА ХАТА, журнал для плекання домашньої культури. Червень, 1933. ч. 6. Зміст: Харитя Кононенко: Жноче народне вбрання на Полтавщині. Дора Біленька: День українського спорту. Меланія Нижанківська: Концерт Любки й Христі Колесів. Наталя Пігуляк-Гросова: На виставці куховарського мистецтва у Відні. М. Рудницький: Книжка поетів. К. Дашничева: З дівка — тапчан. Ірина Н.: Як господарюмо. Опис моделей. Ріжні аспекти. З нашої досвіду. Хто порадить? Приписи. Мішель Даві: Лимпачка на східцях. Ілюстрації.

РІДНА МОВА. ч. 6. Зміст: І. Огієнко: Рівний — ріжний. Г. Ільїнський: Походження українських слів: 7. Чулак, 8. Чал. Ів. Огієнко: Вік нашої форми: друкований. М. Біланк: Етимологічно-семантичні замітки. Л. Мажужке-

вич, В. Л., о. Никольський і Д. Онисчук: Замітки про окремі слова. Й. Шемлей: Із правописних і мовних помилок. І. Огієнко: Коли писати в прикметниках -ий. О. Івах: Зразки українсько-англійського жаргону в Канаді. Дія Огієн: Граматика малої Лесі: VIII. Частини мови. Життя слів, семасіологічні нарис. Чистота й прагматичність української мови, відповідь на запитання наших читачів. Мова наших видань.

УКРАЇНСЬКА ШКОЛА, часопис Т-ва „Учительська Громада“ у Львові. Львів. XVIII р. травень 1933 р. Ч. 3-5. Зміст: Секція учителів української мови; М. Матвіч. Меланія: Методичний курс для учителів української мови; д-р Ю. Савоні: Нарис методики навчання рідної мови; Па. Лушницький: Естетична аналіз рідної мови; М. Яцків: Завваги про самоврядування молоді; Посмертні згадки (О. Турянський, М. Пачовський); Оповіді.

ЛІТОПИС ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ, ілюстрований журнал історії та побуту. V. річник. Ч. 6. червень 1933: Віз Видавництва; Стальні мумії; Відхід УСС знав Стрипи; Фрагменти з бою на Підзамчу; Кубанські клейноди за кордоном; У кріпів зеркала; День свята Української Державної Фальоти; Рік у Холодному Ярі; Історія 8-ї Галицької Бригади; Зелена Свята — дні українських інвалідів і стрільських могила. Бібліографія.

—О—

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Миський Театр.

Пятниця, 2. червня год. 7.30 веч. „Капітан із Кепеніку“ (вистава закупулена).

Субота, 3. червня год. 7.30 веч. „Капітан із Кепеніку“ (виступ Ст. Ярча).

Театр Рішгородський.

Пятниця, 2. червня год. 7.30 веч. „Нескопний“.

Субота, 3. червня год. 7.30 веч. „Нескопний“.

Кіно.

АДРІА: „Примарні ночі Лондону“.

АПОЛЬО: „Біла одяліска“ (Дон Хо е Мохка).

АТЛАНТИК: „Під твоєю обороною“.

КАСІНО: „Жінка з другої руки“ (Жан Гарльє).

КОЛСЕЙ: „Демон великого міста“, реж. „Бридж Експрес“.

КОПЕРНИК: „Д-р Моро“ (на основі Велса).

МАРУСЕНЬКА: „Д-р Моро“ (на основі Велса).

МІРАЖ: „Конгоріа“.

МУЗА (дани. „Оаза“): „Погромники протестів“.

ПАЛАС: „Екстаз“.

ПАН: „10 прощай мене“.

ПАСАЖ: „Боротьба з наслідками протестів“.

СТИЛЕВ: „Бейбі“ (Анні Ондра), реж. „Коли дівчатка йдуть паті“.

ХІМЕРА: „Люди в готелі“.

УТІКА: „Блакитна рапсодія“ та реж. „Бомба“.

Закордонне радіо.

Пятниця, 2. червня 1933.

Братислава (279,3) 18.15 Легка музика, 19.20 Концерт; Мінськ (331,4) 17.00 Камер. музика, 21.00 Концерт; Рим (441,2) 20.45 Концерт; Прага (488,6) 17.06 Камер. концерт; Відень (518,1) 11.30 Квартет, 17.20 Баллади; Рига (525) 17.00 Баллади, пісні, 19.06 Фрагменти з Пуччинієвих опер; Будапешт (550,5) 16.00 Циг. оркестра; Харків (937,5) 9.00, 10.30, 13.50 Концерт, 15.00 Літ. муз. трансм., 18.00 Український арій та пісні, 19.00 Симф. концерт із Української Фільгармонії.

Субота, 3. червня 1933.

Моравська Острава (263,8) 10.10 Військ. оркестра; Братислава (279,3) 16.00 Концерт, 18.15 Музика, 20.15 Вес. програма; орно (341,7) 19.25 Весілля в словаччій пісн. Гельсінгфорс (368,1) 19.45 Спіз; Благород (429,7) 19.00 Пісні; Рим (441,2) 21.00 Концерт; Лінгенберг (472,4) 16.30 Нар. пісні в супроводі лютні, 18.50 Діагони з Кельсінського собору; Відень (518,1) 12.15 Капела, 15.00 Концерт, 16.45 Хори, 20.00 Війська й арій в опері; Будапешт (550,5) 17.30 Циг. музика, 20.20 Вечір оперети; Харків (937,5) 9.00 Танк. і популярна музика, 15.00 Український концерт, 19.00 Концерт із Української Фільгармонії.

Львівське радіо.

Пятниця, 2. червня 1933.

12.10, 15.50, 16.15 Грамофон; 15.35 Авд. для дітей (опов. Бандаровського); 16.00 Для 16-тирічних: Лікарська студія; 16.40 Охороно апарат; 17.00 Легка музика, спів; 18.00 Легка музика; 19.00 Анг. журналісти про сучасне повстання; 19.30 Фейлетон: „Де заш конкurentи?“, 20.00 Муз. балачка; 20.15 Симф. концерт, Спортивні вісти; 22.00 Фейл. „Кітрян Норман“, 22.15, 23.00 Танкова музика.

Субота, 3. червня 1933.

12.10, 16.20 Грамофон; 13.50 Шк. поради; 15.10 Господарський комунікат; 15.35 Для дітей: „Що пригодилося в кухні короля Чингіза?“, 16.00 Промови в чужих

мовах делегатів на Міжнар. з'їзд спортової преси; 16.15 Технічна студія; 16.30 Оркестра; 16.40 Кор. Ядвіга на тлі всес. історії; 17.00 Авд. для хорів; 17.40 Відчуті; 19.00 Фейлетон; 20.00 Концерт (музика, спів), Спортивні вісти; 22.05 Шопенівський концерт; 22.40 „Краса міст“; 23.00 Концерт оркестри мандоліністів.

БІРЖА.

ДОЛЯР.

Львівський відділ Банку Польського устійний у четвер курс долара на 7.37 зол. У позабанкових оборотах платили за долара по 7.40 зол.

Золото: долари 9.20—9.24; дукати 85—85.40; корони 38.30—38.70; франки 36.50—36.75.

Срібло без зміни.

ВАРШАВСЬКА БІРЖА.

Трансакції. Продажа. Купно.

Бельгія 124.30, 124.61, 123.99; Голландія 359.10—358.90, 359.90, 358.10; Лондон 29.86—29.84, 30.00, 29.70; Париж 35.10, 35.19, 35.01; Швайцарія 172.30, 172.73, 171.87; Італія 46.40, 46.63, 46.17; Берлін 207.25.

АКЦІЙ.

Банк Польський 73 і пів — 73.00.

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. над. пар тас 200 км. Ціни ринк.

	ЗОЛОТИХ	
	від	до
Пшениця двірська	28-30	29—
Пшениця збірна	25-30	26—
Жито однолітє	14-30	14-75
Жито збірне	13-30	14—
Ячмінь двір. однолітє	13-25	13-75
Ячмінь на млин	11—	11-25
Овес галицький	13-75	14-25
Овес замолкий	9-50	10—
Кукуруза краєва	13-75	14-25
Бараболя промисл.	2-30	3—
Фасоля біла	17—	20—
Фасоля колірова	13—	14—
Фасоля красна (з мішок)	12—	15—
Горох пів-Вікторія	18—	20—
Горох польовий	14—	16—
Бобик	10-50	11—
Вика чорна	7-50	8—
Вика сіра	6-50	7—
Сіно солодке прасов.	6-50	7-50
Сіно солодке прасован.	4-50	5—
Гречка	11-50	13—
Льон	38—	40—
Лубин синій	8-00	8-25
Рпак озимий	40—	42—
Вісники житні	7—	7-25
Вісники пшеничні	6-75	7—
Пшоно	24-50	26-50
Прасо краєве	15-50	16-50
Макухи динні	17—	18—
Колосина черв. зв.	70—	72—
Мак синій	180—	190—
Мак синій	160—	170—

100 кг. льоко Львів від до

Пшениця двірська	30—	30-50
Пшениця збірна	27—	27-50
Жито однолітє	16—	16-25
Жито збірне	15—	15-50
Ячмінь на млин	12-50	12-75
Овес збірний	10—	10-50
Мука пшени. люксусова	58-50	59—
Мука пшени. 65 проц.	46—	47—
Мука житня тип уряд.	30—	30-50
Вісники житні	7-50	7-75
Вісники пшеничні	8—	8-25
Крупні ячмінні крупні	24—	26—
Пшоно ч. 1	37—	39—
Пенцак ч. 10	24—	26—
Сіно солодке кр. пр.	7-50	8-5

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“:

„Маслосоюз“ платив кооперативам для I. VI: масло —, молоко 17 сот., сметана 70 сот., яйця 2.60—2.80 зол. З привиду знижкової тенденції на масло ціни не ставлямо. Тенденція на яйця удержана.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

П. Проф. гімназ. Підлужного прошу подати свій адрес у справі нашої служби підчас війни в XI. днів. піхоти австр. армії. St. Beer, Poznań, Wielkie Garbary 12.

Сходина членів Т-ва „Обнова“ відбудеться в п'ятницю 2. VI. ц. р. в 18. год. в Мадій Семінарії (Сикстуска 39а). Усі члени Т-ва возьмуть участь у богослужінні за душі Героїв в церкві св. Юрія в суботу 3. VI. ц. р. в год. 9.30. — Видіа.

Загальні Збори Т-ва „Молода Громада“ відбудуться дня 15-го червня ц. р. у великій залі „Української Бесіди“ в Народнім Домі точно в год. 17-й веч. Усі члени візьмуть обов'язкову участь. На порядку: організаційний реферат з дискусією, вибір нового Видаю та Контрольної Комісії і внески та запити. Оскільки би в означений годині не було потрібної кількості учасників, то Збори відбудуться годину пізніше, себто в год. 18-й тогож дня без огляду на число учасників.

Товариство „Взаїмна Допомога“ неприпиняє до служби службовиків і смеритів подат до відома, що дня 15. IV. новонабраний Центральний Виділ завісив у членстві Дмитра Колісника, а Данила Куньд виключив (§ 15) за шкідливу діяльність для Товариства. Прохаємо членів з усіма інформаціями звертатися на адресу Тов. „Взаїмна Допомога“, вул. Задвірницька ч. 10. Львів, від год. 6 до 10. веч. — За Виділ: Данило Павлюк, голова, Гарасюк, секр.

П. Мартин Федя прохаємо подати свою адресу до Адміністрації „Діла“.

Жертви зложені в нашій Адміністрації: о. Орест Солтикевич, Уляч на „Просвіту“ в Сигніві 4 зол., Іжж. Арсен Шимонівський, Хмівні, на Рідну Школу 10 зол., Іван Мельник, Бельсько на надгробник І. Франка 5 зол., для бідного матуриста 5 зол., Ольга Карпінська, Целя для бідного матуриста 1 зол.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

НАШИМ СВЯЩЕНИКАМ! Маюйте Ваші церкви лише італійським способом „Фреско“, бо це дає запоруку тривалості і виключає всяку пізню відношу. Праці „Фреско“ переймає Т. ВАЦІК, а. маляр, Львів, Зьрудуляна 27/1 з лист. П. Замкевича. 1828 6—8

ЛІТНІСЬКО Забродо-двір (о. п. Солина вул. Устрики Долішні), лісиста околиця, Сян; лодка, риболовля, город, електрика; добрий харч; ціна 4 зол. 2070 1—1

ЯРЕМЧЕ — соняшні кімнати з харчем або без, гарні положення, дешево до виймаю. Зголошення до 10. червня Львів, Тереса 2 „с“ Перфецька, опісля Яремче. 2063 1—3

ХЛОПЕЦЬ літ 17 шукає практики до корінної торгівлі. Ласкаві Зголошення: Бурса вул. Ходоровського 3 для Ковальського. 1—3

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ „МОТРА“, інженерія історичної повісті Б. Лепкого в опрац. Луїжницького-Лісевича, дозволено старостом городським до вистав. Ціна 1.50 зол. Хто замовляє 5 штук платить за чотири, порто 50 сот. Гроші слати згорі на адресу: М. Матвічук, Львів, Домініканська 4, III. 2069 1—2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ПОДЯКА.

Почуваємося одим до милого обов'язку подякувати Вп. Панові Іжжиріві Ількові Поповичеві в Станиславові за вміле і солідне переведення реконструкційних робіт в нашій реальності в Станиславові при вул. Соборського ч. 24, як також Вп. Панові Дмитрові Сімоновичеві, столярському майстрові в Станиславові за солідне виконання для нашого складу в Станиславові склепового улаштування.

Дирекція „Народньої Торговлі“ у Львові.

ХТО ХОЧЕ МАТИ

білу, свіжу, делікатну шеру — вижмає НЕВТРАЛЬНИЙ КРЕМ з неперестарілих товщі, знебарвлені, цитринно-помаранчевими соками. Хоронить від зморшок і нечистоти шкіри з ДРОГЕРІЙ ПІД „КОТВИЦЕЮ“ Львів, ул. Кіліньської 1 (напроти Віденської каварні).

НАКЛАДНЯ SCHERL у БЕРЛІНІ

поручає такі свої видання:

Berliner Lokalanzeiger, Der Tag, Berliner Nachtausgabe, Der Montag, Die Woche, Die Gartenlaube, Filmwelt, Sport im Bild, Scherls Magazin, Allgemeiner Wegweiser, Praktischer Wegweiser.

Адреса всіх виданців:

BERLIN SW 68, Zimmerstrasse 35—41

У листах треба зазначувати:

Ausland-Abteilung. Місяц платності з Польщі: Бана для торгівлі та промислу, Познань (чекове conto в ІКО ч. 200.490) Почтове conto в Берліні: Berlin, N-4 3.111. 21—1

ПРОЕКТИ, КОШТОРИСИ І ВЕДЕННЯ БУДОВИ мешкальних і фабричних будинків, відновлення і переробки в старих домах, різном. всілякі залізобетонні конструкції виконує уряд. управл. Іжж. буд. АНТІН ЛІСЬКЕВИЧ Львів, Листопада бічна ч. 5.

КОСІВ

Pancion „Victoria“

(власнича Коржинська) біля заведення д-ра Тарнавського, отворяє уже сезон. У суєспіві міс і рідк. просторий овочевий сад. Дуже низькі ціни.

Вирібні і магазини меблів

Ф. Р. ЗЕЛІНСЬКОГО Львів, Колонтая 5 в подвір'ї поручає скромні і багаті МЕБЛІ та ориг. АНТИКИ. 2059 Ціни низькі 1—3

МИКОЛА МАТІВ-МЕЛЬНИК

КРІЗЬ ДИМ І ЗГАР

Ціна 50 сот., з поштовою; перес. 70 сот